

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20—61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890—1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. NOVEMBER 20.
VIII. évfolyam, 309. szám.

Hétfő

Francia vélemény szerint:

„Az egyesített brit-francia erők előtt meg kell hajolnia Németországnak!”

Ciano nem megy Ankarába — Vilmos német excsászár nem hiszi Hollandia megszállását

Roosevelt nem államfő, hanem külügyminiszter akar lenni

(NEWYORK.) (Rador.) Az angol-francia haditanács határozatainak nagy jelentőséget tulajdonít a Newyork Times is, amely megállapítja, hogy a foganatosított intézkedések nemcsak a háború idejére szólnak, hanem azokat ki kell terjeszteni, majd a béke helyreállítása után vizsztatérő rendes időre is. Ez a megállapodás a lap szerint kiinduló pontja lehet a szövetséges európai államok megteremtésének is.

(PÁRIS.) (Rador.) A londoni határozatokkal kapcsolatosan a Petit Journal azt írja, hogy a szövetséges hatalmak nemcsak katonai és diplomáciai, hanem gazdasági és pénzügyi megállapodást is létesítettek, ami eddig példanélküli a háború történelmében. A Petit Parisien pedig azt írja, hogy Chamberlain és Daladier ezekkel az intézkedésekkel már akkor megnyerte a háborút, mielőtt az ellenfél azt megkezdte volna. A Figaro megállapítja, hogy az egyesített angol-francia erőtlomb előtt Németországnak feltétlenül meg kell hajolnia.

AZ ANGOL HADÜGYMINISZTER SZEMLEUTJA

(PÁRIS.) (Havas.) Hore Belisha szemleuttra a francia fővárosba érkezett, ahonnan tovább folytatja útját a nyugati fronton állomásozó angol csapattestekhez. Az angol hadügyminiszter előreláthatólag két napot tölt Franciaország területén.

ÁLLAMTANÁCS PÁRISBAN

(PÁRIS.) (Rador.) Szombaton délután az Elysée palotában Lebrun államfő elnökletével államtanácsot tartottak, amelyen a Londonból visszatért Daladier miniszterelnök beszámolt a katonai helyzetéről, valamint a Londonban megtartott angol-francia legfőbb haditanács lefolyásáról és határozatairól. Ezeket úgy katonai mint gazdasági szempontból a francia államtanács maradéktalanul magáévá tette. Daladier kijelentésében hangsúlyozta, hogy az angol-francia meg egyezés következtében a két állam a jövőben közösen fog eljárni a külföldi importárak megvásárlásánál.

EURÓPA GAZDASÁGI ÉLETÉNEK ÚJ ALAPJAI

(LONDON.) (Rador.) Az összes angol lapok nagy jelentőséget tulajdonítanak az angol-francia legfőbb haditanács ülésén hozott határozatoknak,

melyekkel Franciaország és Anglia között a legszorosabb katonai és gazdasági együttműködést szögezték le. A Daily Telegraph azt írja, hogy erre a határozatra a szövetséges hatalmak győzelmének biztosítása érdekében volt szükség. Ezek a határozatok egyben lefektették Európa gazdasági élete helyreállításának új alapjait is. Az az erőforrás, amellyel a szövetséges nyugati hatalmak rendelkeznek, megrendíthetetlen fölényű.

A Führer felhívása a mezőgazdákhoz

(BERLIN.) (Rador.) A DNB jelenti a következőket: Hitler Adolf vezér és kancellár felhívást bocsátott ki a mezőgazdákhoz, akikkel közölte, hogy a termés betakarítása befejeződött. Az őszi szántási és vetési munkálatok a kedvezőtlen időjárás és a munkaerőhiánya miatt is rendszeresen folynak. A német nép köszönetét nyilvánítja a német mezőgazdáknek azért a fáradtságos és önfeláldozó munkájukért, melyet kifejtettek annak a háborúnak a megnyerése érdekében, amelyet az ellenség Németországra kényszerített. A Mindenható segítségével a német nép élelmezését saját barázdáján ki fejezett termelő munka a jövő évre is biztosítja.

Hitler Adolf.

VITA AUSZTRIA KÖRÜL

(BERLIN.) (Rador.) A Franciaország és Anglia részéről megnyilvánuló kívánsággal szemben, amelyek Ausztriában új népszav. megtartását és Ausztria önállóságának visszadását igénylik, a Berliner Börsenzeitung hosszú cikket közöl, amelyben megállapítja, hogy ez az igény legalább is következtetésre vall, mert éppen az angol és francia sajtó, valamint a legtöbb semleges állam sajtója állapította meg annak idején, hogy Ausztriának a Harmadik Birodalomhoz való csatolása Ausztria lakosságának rendíthetetlen akarataból és elhatározásából történt.

MI VAN A BREHMEN ÓCEÁN-JÁRÓVAL?

(LONDON.) (Rador.) A Brehmen nevű német óceánjáró hajó, amely a háború kitörésekor Murmansk kikötőjébe menekült, a Szovjetunió tulajdonába ment át. Ezzel kapcsolatosan a News Chronicle emlékeztet arra, hogy Anglia a maga részéről soha nem ismerte el és nem is fogja elismerni az ilyen természetű tengeri átruházások jogosságát. A lap álláspontja és felfogása szerint hadbanálló államok hajói-

ERÉLYES BELGA CÁFOLAT

(BRÜSSZEL.) (Rador.) Belga politikai körökben teljes mértékben kitárltnak minősítik azt a külföldi híradást, amely szerint Lipót király király és Vilma királynő együttműködésre hívták fel Keresztély dán, Gusztáv svéd és Haakon norvég uralkodókat abból a célból, hogy az újabb békekísérleti akcióban vegyenek részt. A cáfolat egyetlen szóval sem említi meg, hogy Lipót király és Vilma királynő újabb kísérletre készülnek-e?

BIZALMAS BELGA MINISZTERTANÁCS

(BRÜSSZEL.) (Havas.) A belga minisztertanács tegnap öt órán át ülésezett. A megbeszélések során Pierlot miniszterelnök ismertette a külpolitikai helyzetet és közölte minisztertanácsaival azokat a rendeleteket, amelyeket a kormány a helyzeti feszültségre való tekintettel kibocsájtani szándékozik. A minisztertanácsról nem adtak hivatalos jelentést és Pierlot miniszterelnök az újságíróknak is megtagadta a megbeszélések tárgysorozatának ismertetését.

nak semmiféle indokolással nincs meg az a joguk, hogy zászlót cseréljenek.

HOL VANAK A NÉMET ZSEBCIRKÁLOK?

(KOPPENHÁGA.) (Rador.) A Reuter semleges forrásból szerzett értesülése alapján megerősíti azt a hírt, hogy a „Scheer” német „zsebcirkáló” tényleg német kikötőben tartózkodik. A „Deutschland” zsebcirkáló viszont kétségkívül az Atlanti óceánon tevékenykedik. A gróf Spee admirálisról elnevezett hajóról viszont már hosszabb ideje nem hallottak semmit és valószínűnek tartják, hogy ez a hajó a szeptember 4-én angol repülőgépek részéről Wilhelmshafen ellen végrehajtott légitámadás során bombatalálatlól megsérült.

NÉMET REPÜLŐK SVÁJC FÜLÖTT

(GENF.) (Rador.) A svájci sajtó beszámol arról, hogy a német repülőgépek sorozatosan Svájc területe fölött repülnek el. A szövetségi tanács elhatározta erre való tekintettel, hogy lényegesen megerősíti a légelhárító ütegeket és légvédelmi berendezéseket.

ANGOL REPÜLŐK NÉMETORSZÁGI UTJA

(LONDON.) (Rador.) Angol repülőgépek tegnap felderítő repülést végeztek Németország északnyugati részén. Az angol légügyi minisztérium jelentése szerint az összes angol gépek sértetlenül tértek vissza kiindulási helyükre. Az angol repülőgépek sikerült számos nagyfontosságú fényképfelvételt készíteniük, különösen az egyik német tengerészeti támaszpontról, annak ellenére, hogy a légelhárító ütegek erős tűz alá vették őket. Az angol repülőgépek rendkívül értékes tájékoztató anyagot szereztek.

AMERIKAI VÁMINTÉZKEDÉSEK A NÉMET ÁRUK ELLEN

(WASHINGTON.) (Rador.) Roosevelt az Északamerikai Egyesült Államok

elnöke levelet intézett Morgenthauhoz, a kincstári államtitkárhoz. Ebben közölte, hogy azokat a vámtarifák kedvezményeket, amelyeket Amerika nyújt Venezuelának és amelyeket más államokkal szemben is alkalmazni kíván, nem terjeszti Németországra, miután a német birodalom kormánya az amerikai kereskedelemre súlyosan hátrányos rendszert alkalmaz. A közleményhez hozzáfűzi azt is, hogy mind azokat a termékeket, amelyek olyan területekről származnak, amelyeken a közigazgatást németek gyakorolják, német termékeknek minősítenek és elvámolás szempontjából ilyenként is kezelik azokat.

VILMOS EXCSÁSZÁR NEM HISZI...

(HÁGA.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelenti Doornból: Vilmos volt német császár kijelentette: nem hiszi, hogy német csapatok támadást intéznének Hollandia ellen, vagy, hogy ezt az országot vagy annak egy részét megszállják. Ilyen veszély — a volt császár véleménye szerint — nem fenyegette és jelenleg sem fenyegeti Hollandiát. A volt uralkodó környezete a leghatározottabban megcáfolja azokat a híreket, amelyek szerint Vilmos volt császár egészségügyi okokra való hivatkozással a Portugáliába való költözés gondolatával foglalkoznék, vagy mintha valaha is kijelentette volna azt a kívánságot, mintha Korfu szigetére kíváncsoznék, ahol birtoka és kastélya van. Tudniillik a volt császár annak idején megvásárolta néhai Erzsébet magyar királyné ugynevezett Achilleon kastélyát a hozzátartozó birtokkal együtt.

EGYELŐRE MEGSZAKADTAK A BELGA—NÉMET GAZDASÁGI TÁRGYALÁSOK

(BERLIN.) (DNB.) A német-belga kereskedelmi tárgyalások tegnap félbeszakadtak. A belga delegáció vezetője ugyanis újabb utasítások átvételére Brüsszelbe utazott. Mértékadó helyről közlik, hogy a megbeszéléseket a jövő hét folyamán a belga fővárosban folytatni fogják.

A FRANCIA SZENÁTUS KÜLÜGYI BIZOTTSÁGÁNAK ÜLÉSE

(PÁRIS.) (Havas.) A francia szenátus külügyi bizottsága Beranger elnök vezetésével ülést tartott. Az ülés folyamán megbeszélésre kerültek az összes szönyegen forgó külpolitikai kérdések, többek között a belga—holland békekísérlet is.

AZ ANGOL GYARMATOK SEGÍTSÉGE

(LONDON.) (Reuter.) Anglia gyarmatai egymásután ajánlják fel pénzügyi segítségüket az anyaország számára, abból a célból, hogy minél erősebb iramu hadfejlesztést vihesen keresztül. Tegnap Togó gyarmat jelelte, hogy egymillió fontsterlinget juttat a miniszterelnökség rendelkezésére. A gyarmatok loyális magatartása az anyaországgal szemben Nagybritániában a legszeleesebbkörű megelégedést váltotta ki.

JAPÁN ELŐNYOMULÁS

(SANGHAI.) (Rador.) A DNB jelenti a következőket: A japán csapatok, amelyek a Pakoi szigetekről nyugatra kihajóztak, több menetoszlopban gyors ütemben folytatják előnyomulásukat észak felé. A japán jelentés hangsúlyozza, hogy a japán csapatok Nanking Kuangsi tartomány volt fővárosa felé közelednek.

ROOSEVELT NEM JELÖLTETI MAGÁT AZ ELNÖKVÁLASZTÁSON

(LONDON.) (Dunaposta.) A brit és francia fővárosban óriási meglepetést keltett az a Washingtonból származó hír, hogy Roosevelt elnök a jövő évi választáson nem jelölteti magát. Hír szerint az elnök a választás után megalakuló új kormányban a külpolitikai tárcát vállalja, amennyiben pártjának jelöltje kerül az elnöki székbe. Roosevelt hirtelen elhatározásának okát egyelőre még senki sem tudja, mert az elnök jövőbeni terveiről még legszűkebb környezetét előtt sem nyilatkozik.

CIANO NEM MEGY ANKARÁBA

(RÓMA.) (Dunaposta.) A Stefani hírszolgálati iroda hivatalos helyről nyert felhatalmazás alapján közli, hogy azok a hírek, amelyek szerint Ciano gróf külügyminiszter rövid időn belül Ankarába utazna, nem felel meg a valóságnak.

TÜNTETÉSEK ZÁGRÁBBAN

(BELGRÁD.) (Rador.) Különböző túlzó csoportokhoz tartozó egyetemi hallgatók pénteken Zágráb utcáin tüntetést kíséreltek meg. Fellépésükkel a rendőrség beavatkozását váltották ki. A rendőrség és a horvát nemzeti gárda szétszórta a tüntetőket és számos diákot letartóztattak.

FRANCIA HIVATALOS JELENTÉS

(PÁRIS.) (Rador.) A francia főhadiszállás tegnap reggel a következő hivatalos jelentést adta ki: Az elmúlt éjjel semmi fontosabb nem történt a nyugati hadszíntéren. Német repülőgépek tegnap a francia területek felett repültek el.

VARSÓ ÉLETE VISSZATÉR A RÉGI KERÉKVÁGÁSBA

(KRAKKÓ.) (Rador.) A DNB jelenti: A német hatóságok intézkedése következtében Varsó élete lassan visszanyeri rendes megszokott képét. A háború során okozott rombolások helyreállítása és a terep megtisztítása szorgalmasan folyik. A forgalom a rendes keretek között bonyolódik. Három mozi újlag megnyitotta kapuit és rendszeres előadást tart. A legnagyobb gondot a lakosság elhelyezése okozza, mert Varsó lélekszáma többszáz ezer fővel megszaporodott, részben az orosz csapatok által elfoglalt területekről elmenekültekkel. De már a menekültek megfelelő elszállásolása iránt megtették a szükséges intézkedéseket. Varsó élelmézesi viszonyai lényegesen javultak.

TERAUHI TÁBOROK A NÉMET HADSEREG ÉRTÉKÉRŐL

(TOKIÓ.) (Rador.) A DNB jelenti a következőket: Terauhi tábornok visszatréteben németországi utjáról, Yokahamába érkezett. Itt kijelentette, hogy a legnagyobb mértékben meghatóta az a szívélyes fogadtatás, amelyben Németországban része volt. A japán tábornok megtekintette a nyugati hadszíntéren levő erődítéseket, valamint látogatást tett a volt lengyelországi hadszíntéren is és a legnagyobb elismerés és dicséret hangján emlékezett meg a német hadsereg erkölcsi erejéről és páratlan fegyverzettségéről.

— Diszvacsorán a Bucurestiben tartózkodó lord Lloyd tiszteletére. Bucurestiből jelenti a Rador: Al. Radian, nemzeti propagandaügyi miniszter tegnap este dinert adott a Bukarestben tartózkodó lord Lloyd tiszteletére. A diszvacsorán részt vettek a kormány több tagja, az angol követség tagjai, élükön Sir Reginald Hoareval, az angol-román társaság vezetősége, továbbá a külügyi és a propagandaügyi minisztérium magasrangú tisztviselői.

Szenzációs aranylopás ügyében nyomoz a budapesti rendőrség

(BUDAPEST.) (Dunaposta.) A Scheig aranyfeldolgozó gyárban szenzációs lopásnak jöttek a nyomára. Névtelen feljelentés alapján vizsgálatot indítottak Dworak Norbert igazgató ellen, akiről kiderült, hogy évek során állandóan lopkodta az olvasztó tégelyekből a szinaranyat és azt egykilogramos tömbökbe olvasztva, házának kertjében elásta. Dworak kertjében 150 kilogram aranyat találtak. Kiderült, hogy Dworak tettét nem egyedül követte el, hanem résztvettek abban a vállalat többi alkalmazottai is. A rendőrség megidézte az alkalmazottak közül többek között Henika Antal művezetőt is, aki azonban nem

jelent meg az idézésre. Lakásán sem volt található és így alaposan gyanúsították azzal, hogy igazgatója üzemében részt véve, megszökött az igazságszolgáltatás előtt. A nyomozás hollétének felderítésére széles körben megindult. Tegnap este váratlan fordulat állt be az ügyben. Torbágyi-ut egyik üres telken ugyanis jóléltőzött 70 év körüli ur hulláját találták meg. A zsebében lévő Henika Antal rendőrségi idéző alapján megállapítást nyert, hogy a keresett az eltűnttel azonos, aki tömény nikotinoldattal mérgezte meg magát. A vizsgálat tovább folyik.

Hová lett az autóbuszban talált 2000 lej?

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Bonyodalmas ügyben folytat vizsgálatot a IV. kerületi rendőrség. Nehány héttel ezelőtt dr. Grünfeld Ernő Vlahuta-utca 3 szám alatt lakó orvos az 576. Cluj rendszámú autóbuszban nagyobb összeget talált. Az orvos az összeget nyomában az autóbusz Jurca Joe nevű jegyzsedőnjének adta át, hogy azt illetékes helyen szolgáltatassa be, vagy pedig adja át az esetleg jelentkező igazolt tulajdonosának. A jegyzsedőn esete az összeget átadta az autóbusz tulajdonosának. Az autóbustulajdonos pedig az autóbustársaság irodájába szolgáltatotta be.

A talált összeg azonban még nem került sem a rendőrség illetékes ügyosztályához, sem pedig a jogos tulajdonos kezéhez. A negyedik kerületi rendőrség azonban, amelynek területén az összeget megtalálták, a bonyolult ügyben megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy ki a megtalált összeg gazdája és jelenleg az összeg hol is van? Itt említjük meg, hogy az említett autóbustulajdonos annak idején felhívást is tett közzé a lapokban, melyben a talált pénz tulajdonosát felszólította, hogy a 2000 lej átvétele céljából nála jelentkezzen.

Meghalt dr. Niemerower Bucurestii főrabbi

(BUCURESTI.) (Rador.) Tegnap reggel 68 éves korában váratlanul elhunyt dr. Niemerower Izák, a bukaresti kongresszusi zsidó hitközség főrabbi. Niemerower Lembergben született és középiskolai tanulmányának elvégzése után a híres berlini Hildeheimer rabbiképzőt végezte el. Jasiban lett rabbi, majd Bucurestiben főrabbi. Az 1926. év óta a romániai zsidóság képviselőjében jogszertint szenátor volt. Számos tudományos munkája jelent meg román és héber nyelven. A zionista mozgalom megindulása után abban is élénk tevékenységgel vett részt, hosszú ideig elnöke, legutóbb pedig diszelnöke volt a zionista szervezetnek. Széleskörű műveltsége, nagy szellemi felkészültsége és patriárkális alakja általános tiszteletet biztosított.

részére. Temetése hétfőn délután 2 órákor lesz Bucurestiben. A végtisztességen megjelenik dr. Weinberger Mózes, a kolozsvári neológ hitközség főrabbi, az erdélyi zsidóság képviselőjében pedig dr. Fischer Tiadar. Dr. Niemerower már hosszabb idő óta szívbetegben szenvedett és most ez a betegség végzett vele tragikus hirtelenséggel.

— Petőfi-szobor Milánóban. Milánóból jelenti a Dunaposta: Az Itáliában tartózkodó magyar kulturális bizottság tegnap Bolognából Milánóba érkezett, ahol Marciali, a milánói egyetem rektora fogadta. A bizottság megtekintette a világhíres Ambroziana könyvtárt, amelynek udvarán a jövő év folyamán Petőfi szobart fogják felállítani.

Jestedzés

Von Tschammer und Osten nyilatkozata Bucurestiben

Bukarestből jelenti a Rador: Berlin futballválogatottjának bukaresti mérkőzésére a román fővárosba érkezett Hans von Tschammer und Osten kiródaími sportvezér, aki megérkezése után az Athene Palaceban nyilatkozott a román sajtó képviselői előtt a román-német sportkapcsolatokról. Kifejezte örömet, hogy jelen lehet a román-német sporttalálkozóánál. A mai bonyolult politikai viszonyok között a nemzetközi sport-jóváony "melyítése a legjobb bizonyítéka az országok közötti barátságos viszonyra. A Berlin válogatottjának ideérkezése — mondotta a német sportvezér — a legszemléltetőbb igazolása annak, hogy mi a jóvárátság fennmaradását akarjuk még a háború idején is és ezeken a szándékoknak jelképpen köszönettel fogadjuk el a meghívást. A sportban nincs semlegeség, csak barátság. Ez a látogatás is ilyen barátsági meggyilkotkozás. Azt hiszem — fejezte be nyilatkozatát Hans von Tschammer und Osten — befejezésül nem mondhatok jobbat, mint hogy bármit hozna is a jövő, a következő év elején a román csapatot elvárjuk Garmischpartenkirchenbe és az én mai látogatásom remélem a román-német sportbarátság megerősítését szolgálja.

— Összeállították a Berlin válogatottja ellen játszó bukaresti csapatot. Bukarestből jelenti: Virgil Economu a román labdarúgó szövetség kapitánya szombaton este a következőképpen állította össze Bukarest csapatát a berliniek ellen: Szadovszky, Sfera, Negrescu, Vintila, Rasinari, Lupas, Sipos, Bogdan, Auer, Bodola, Popescu. Tartalékok: Ghenea, Lengher, Juhász, Mihailescu és Constantinescu.

Rövid távirati hírek

(OSLO.) (Rador.) Hivatalos norvég jelentés a következőket közli: Az Arne Kjoede vitorlás hajó, a Skóciához közel fekvő Orkney szigetek közelében elsüllyedt. A hajó legénysége közül négy a vízbe fulladt, többen megsebesültek. Azt a 12 matrózt, akik a hajótörést túlélték, Skóciába szállították.

(LONDON.) (Rador.) Daladier francia miniszterelnök, Gamelin generalissimus, Vuillemin tábornok, a légügyi haderő főparancsnoka és Darlan admirális tengerészeti főparancsnok Londonból, ahol az angol-francia legfőbb haditanács ülésén vettek részt, visszaérkeztek Párisba.

(AMSZTERDAM.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint a holland katonai egyenruhának Németországba való átcsempészésével kapcsolatos vizsgálat során elfogták a harmadik tettest is. Ez az egyen amszterdami lakos, aki már a rendőrség hosszabb idő óta üldöz.

— Meghalt dr. Fritz László felesége. Budapestről jelenti a Dunaposta: Dr. Fritz Lászlóné, született bikfalvi és zágoni Fejes Julia Budapesten váratlanul elhunyt. Temetése november 20-án lesz a Kerepesi-úti temetőben. Az elhunyt uriaszonyt széles körben ismerték nemcsak Kolozsváron, hanem egész Erdélyben. Férje dr. Fritz László hosszú ideig tevékenykedett Kolozsváron, mint törvényszéki jegyző, később mint lapvállalati igazgató végzett értékes munkát, majd Budapestre való költözése után újlag közszolgálatba lépett és jelenleg a legfőbb számvevőszéknél bírói minőségben tevékenykedik. A haláleset alkalmából dr. Fritz László barátai és tisztelői tömegesen keresték fel részvénytáviratukkal.

— ELFOGTÁK A VIZIÓRÁK ÓLOMCSÖVEINEK TOLVAJÁT. Az utóbbi hetekben nap-nap után jelenteték be a rendőrségnek, hogy különösen a város külső részein a viziórák uccai aknáiból ismeretlen egyének kiolták az ólomcsöveket. A bevezetett nyomozás során a rendőrség bünygyi osztálya tegnap este elfogta a vakmerő tolvajt Cs. Sándor Dobrogea-uccában lakó 16 éves besurranó tolvajgyermek személyében. A vallatás során a rossz utra tévedt kiskorú tolvaj eddig 14 esetet ismert be. Bűnlajstromának összeállítása most van folyamatban. A kiskorú tolvajnak számos orgazdája van, akik ellen a rendőrség szintén megindította az eljárást.

A DACIA

Colecturában a következő nyeremények voltak a TRANSA II. november 18-iki húzásán

Lei egy millió	Matca No. 50.109
„ 100.000	Anexa No. 345.036
„ 100.000	Anexa No. 346.639
„ 100.000	Anexa No. 435.254

és sok kisebb nyeremény.

Főelárusító:

ECONOMIA

CLUJ, PIATA UNIRII 23 SZÁM.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ÁRAINK: Szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 3 és 4 lej, első szó 3 lej. Állást keresőknek első szó 2 lej, többi 1 lej. Jelíges és címmelküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Csak portózott jelíges leveleket továbbítunk és csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett veszünk fel. Támpéldányt nem adunk. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznapi megjelenésre csak délelőtt 10 óráig veszünk fel.

VILLANYONDOLALÁS külföldi módszerrel és szerekkel. Csak párolva és nem kiszáritva. 14 perc alatt előállítva, a hajfényt és hullámot kap. Nyolc havi garancia. Már csak 150 lejtel. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászszalon. (2919)

ADÁS-VÉTEL

KÁPOSZTÁS hordók eladók. Str. Kogălniceanu 8. (2989)

ŐCSKARUDÁKERT legtöbbet fizetünk. Str. Memorandului 4. (7724)

KITÜNŐ márkájú, jókarban lévő pianókat keresek megvételre. Cim a kiadóban. (7738)

CLUJON jól bevezetett illatszertár csatládó okok miatt azonnal eladó. Ajánlatokat „Illatszertár” jelígre Rudolf Mosse Cluj. (771)

HASZNÁLT rézüst eladó. Str. Moldovei 6. (7875)

ELADÓ perzsaszőnyeg Cal. Moșilor 17., ajtó 1. (7872)

OICSO TŰZIFA•PERIS

eladja Státus erdőben termelt prima száraz hasábos fát. Egy ől 980 lej. Ugyanez 1000 krg. végva 690 lej telepen átvéve. Str. Gării 19-a. (6857)

MODERN Philips-rádió, 5 lámpás hálozáti készülék eladó. Automobilia, Cluj, Stefan cel Mare 3. (7365)

ELADÓ hizott fajbaromfi, tyúk, kacsa, liba, pedigres német vizsla és tacska. Str. Budai Deleanu 59. Megtekinthető délután. (7803)

ÁLLAST KAPHAT

HÖLGYFODRÁSZ segédnőt és gyakoronokokat felveszek. Címek kérek a kiadóba leadni „Fodrász” jelígre. (7740)

TŰZÖNÖT keresek, ki a bórdíszmű szakmában jártas. Felméry, Str. Reg. Maria 3. (7755)

AKVIZITÖRÖK, pénzbeszedők azonnalra felvételnek. Mátéffy, Str. Saguna 3., ajtó 5. (7811)

KEFEKÖTŐSEGÉD és gyakorlott behuzónok felvételnek. Pollacsek, Str. Gen. Poetas 20. (7855)

FIATAL mechanikus sofför állást keres. Cim a kiadóban. (7874)

KERESEK idősebb urnó mellé szerényigényű nőt, ki minden háztartási munkában segédkezik. Cim a kiadóban. (7871)

BEJÁRÓT keresek fél napra. Str. Baron L. Pop 17., ajtó 5. (7877)

KÜLÖNFÉLÉK

IZLETES házikoszt abona, ebéd, vacsora 700 lej, menü 3 fogás 18 lej, Str. Kogălniceanu 8., földszint a. 7. (2987)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ féregmentes szoba, konyha mellékhelyiségekkel. Cal. Traian 61. (7764)

KAPUALATTI különbejáratu butorozott szoba azonnal kiadó. Str. Fr. David 10. sz. (7841)

GARZONLAKÁS elő, fürdő, egy nagy szobával üresen kiadó. Str. Dacia 3. (7827)

ELEGÁNSAN butorozott két szoba, fürdőszobával villában kiadó. Str. Regală 55. (3010)

KIADÓ különbejáratu butorozott szoba, Cim a kiadóban. (7873)

KIADÓ december 1-ére üzlethelyiség, alkalmas műhelynek, raktárnak (udvarban). Piața Unirii 22. Házfelügyelőnél. (7868)

KIADÓ különbejáratu butorozott szoba központi fűtéssel Piața Unirii 7., ajtó 11. (3013)

Bőrkabátot

méret után készíti, javít és fest speciális módszerrel. Tiszteket részére az új előírás szerint dolgozunk. I. Hirsch, C. M. Foch 5. „Sorával” szemben.

Gyógyítható-e a tüdőbaj?

Mindazok, akik asztmában, tüdő- és gégefőtuberkulózisban, tüdőcsucsburutban, állandó köhögésben, hurutosodásban, rekedtségben, influenzában szenvednek és mindaddig nem találtak megfelelő gyógyírt bajukra, tőlünk díjmentesen egy könyvet kaphatnak, amely ezzel a kérdéssel foglalkozik: „Gyógyítható-e a tüdőbaj?” Az érdekeltek irjanak egy levelezőlapot 7 lei bérlettel felülbélyegezve a következő címre: **PUHLMANN et Co., BERLIN** 804. MÜGGELSTRASSE 25-25-a.

Reuter jelenti:

(RÓMA.) A háberus konjunktúra az ország szertelegyes európai államok között Itáliában érezteti leginkább hatását. Ez megnyilvánul a tőzsdéken is, ahol az utolsó héten 23-szor nagyobb forgalmat bonyolítottak le, mint egy évvel ezelőtt.

(RÓMA.) Az olasz ipari munkások és munkaadók között megállapodás jött létre a termelés maximumra való fokozása céljából.

(CLEVELAND.) Az USA területén élő tótok delegátusai elhatározták, hogy megszervezik a kanadai tótokat is.

(MADRID.) A spanyol kormány elhatározta, hogy szigorúan bünteti az áruhalmozást. A büntetés hosszú idejű fegyház, vagy különösen súlyos esetben halál lesz.

(BERLIN.) Funk birodalmi miniszter lengyelországi körutjáról visszatérve jelentést tett Hitler kancellárnak ott szerzett tapasztalairól és benyomásairól.

(BERLIN.) A német sajtó erőiesen visszautasítja azt a külföldi hírt, amely szerint Hitler kancellár ellen a merényletet belföldi politikai frakciók követték volna el.

(LONDON.) A nyilvános légoltalmi helyek száma a brit fővárosban elérte a 8000-et.

(LONDON.) Halifax lord kihallgatáson fogadta a londoni török követet, akivel hosszabb megbeszélést folytatott.

(SIMLA.) A waziristani törzsek újra fellázadtak a brit uralom ellen. Az alk-

MONDHA

AKÁR KI, AMIT AKAR

mert olyan olcsón és jól étkezni és szórakozni, mint az

„Európa” ÉTTEREM

Str. Reg. Maria 6. sehol sem lehet. Nagyszerű zenéről gondoskodik a közkedvelt László Jenő és zenekara. Vacsora után minden este tánc.

(BUDAPEST.) A magyar kormány rendeletére összeírják a 12-70 éves és a 16-50 éves férfiakat, illetve nőket. Az összeírásnak a kiadott intézkedés szerint nemcsak statisztikai, de nemzetvédelmi jellege is van.

(MADRID.) Spanyolország és Olasz Kelet-Afrika között megindult a közvetlen hajójárat. Az első gőzös már el is indult Barcelonából.

(LONDON.) Az angol hadügyminisztérium felhívást bocsátott ki egy 20.000 főnyi polgárőrség felállítására.

(STOCKHOLM.) A svéd fővárosban több nagykereskedő ellen eljárást indítottak áruhalmozás miatt.

(OSLO.) A norvég kormány nyilvános gyűjtést engedélyezett a finn ellenállás pénzügyi támogatása céljából.

(ADDIS-ABEBA.) Az egyik benszülöttek számára épített mozgóképszínház ki- gyulladt. A keletkezett pánikban 5 embert halálra tapostak. A vizsgálat megindult.

(RÓMA.) Graziani marsall, az olasz had- erő vezérkari főnöke határszemle utra indult Észak-Olaszországban.

(STRASSBOURG.) A rádióleadóállomás sajnálatát fejezte ki afelett, hogy hamis bemonadás alapján a német trónörökös kivégzési hírért közölte.

rályi hivatal több katonai csoportot rendelt a határszélre.

(SIDNEY.) Az ausztráliai kormány határozatot hozott, amelyben a háboru tartamára minden bevándorlást betilt.

(TOKIO.) Abe miniszterelnök a mikadónál jelentést tett az új szovjet nagykövet és Nomura külügyminiszter között lefolyt megbeszélésekről.

(PÁRIS.) A nancy-i törvényszék tegnap két elszázi szeparatista vádlottat egyenként 18-18 évi fegyházbüntetésre ítelt.

(BRÜSSZEL.) A belga kormány életbe léptette a legszigorúbb cenzurát a propaganda üzelmek elfojtására.

(DEN HAAG.) A belga-holland kereskedelmi tárgyalásokat befejezték. Az új egyezmény 1940 január elsején lép életbe.

(DEN HAAG.) Hivatalosan cáfolják, hogy Bernhard herceg, Julianna trónörökös férje külföldi utra készülne.

— A faipari munkások gyűlése. F. hó 22-én, szerdán este 7 órakor a Cal. Marechal Foch 22. szám alatt a faipari munkások a munkabérek rendezésének tárgyában általános szakmai gyűlést tartanak.

Az „AURORA” Főclórusító

nagy nyeraményei a november 18-i

huzáson

Egymillió Lei Nr. 68689 matca București

Százezer Lei „ 197808 anexa

„ 366010

„ 368962

Főclórusító:

KERESKEDELMI HITELBANK R. T.

CLUJ, PIATA UNIRII Nr. 20.

Velencei kaland

(Eredeti operettbemutató a Magyar Színházban.)

A velencei kaland hálás és sokszor megrajzolt mese az operett-irodalomban. Szabados Árpád feltalálásában sem új, de ez nem is lényeges. A színház fően- dezője avatott kézzel formálta meg a mesét, alakjait és a hosszú művészi pályafutása alatt méh módjára összegyűjtött szimpadi fogások, hatástkeltő jelenetek egész arzenáljával vonul fel darabjában. Chiff Miklós marosvásárhelyi zeneszerzőnek a szöveghez írt muzsikája néhol reminiscenciákat kelt a hallgatóban, de egyébként igen ügyes operettzene. Néhány táncszáma, így elsősorban a második felvonásbeli spanyol tangója, slágernek ígérkezik. A színházi a házi szerzőt megillető díszes kiállításban hozta ki a Szabados-Chiff operettet Gróf László rendezésében. A szereplők nagy igyekezettel játszottak. Gróf László ügyesen formálta meg a feleségét elhanyagoló ügyvéd alakját. Partnere: Krémer Manci asszonyi volt. Sándor Stefi és Csóka József sok vidámságot árasztottak a színpadon s a közönség sokat derült mulatságos alakjaikon. Sámtha Ilonka néhányszavas szerepében is finom. A többi szereplők: a mindig kitűnő Deésy Jenő, Csengery Aladár, Ditrői Puszkás Béla, Réthelyi Ödön, Czoppán Flóri, Rajnay Elli és Szentes Ferenc jól egészítették ki az együttest. Flóra Jenő Sándor Stefivel és Csengery Aladárral lejtett második felvonásbeli tangója zsonglőrűmunka volt. A zenekart Stefanidesz József vezényelte. (galó.)

Valódi angol

szöveket viselőjét felhívjuk a minden versenyen felüli tiszta gyapju

Dombria

szövekre, amelyek szépségben, tartóságban egyenrangúak az angoljal. 75 centi szélességben 350 lejtől vannak 450 lejtig. Egyedüli elárusítóhely Str. Reg. Maria 4. Bejárat Str. Brătianu 19. felől is. Két szoba, konyha lakásomra társnőt keresek. Komoly háziszövészet beállításánál segédkezdést válllok.

Jársaság

() A Református Nőszövetség templomi ünnepélye. A kolozsvári Református Nőszövetség vasárnap, november 19-én délután 5 órai kezdettel az alsóvárosi templomban ünnepélyt rendez, melyen az egyházközség énekkarainak részvétele mellett dr. Szász Ferenc egyházmegyei gondnok tart előadást. Az ünnepélyen énekel Máthé Ákos igazgató, szavalnak Solymossy Oliver és Kerekes Kató. A szegények segélyezésére szolgáló ünnepélyen a szíves adományokat kéri a Nőszövetség.

() A Kolping Legényegylet vasárnap, folyó hó 19-én délután (Str. Baron L. Pop 3. szám) teadélutánt rendez. Vendégeket szívesen látnak.

Rádió

HÉTFŐ, november 20.

Bucuresti. 7: Reggeli műsor. 12: Pontos időjelzés, vízállásjelentés. 12:03: Hangversenylemez. 13: Sporthírek. 14: Hírek. — 14:20: Harmonika és xilofon-zene. 15: Hírek. 19: Csevegés. 19:17: Lemezek. 19:50: Hírek. 20: Felolvasás. Reklámműsor. 20:45: Hírek. 21: Strauss János-est. 22:10: Erdélyi dalok. 22:30: Hírek, majd hírek magyar nyelven. Lemezek. 23:45: Hírek.

Budapest I. 7:45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11:20: Felolvasások. — 13:10: Gordonka és zongora. 13:40: Hírek. 13:55: Ének. 14:30: Cigányzene. 15:30: Hírek. 17:15: Diákfilónia. 17:45: Hírek. — 18:15: Szalonzene. 19:17: Előadás. 19:45: Dalok. 20:15: Hírek. 20:25: Felolvasás. — 20:45: Harmonika-számok. 21:05: Versék. 21:30: Előadás zenével. 22:40: Hírek. 23:05: Modern szerelem (szerelemes jelenetek). 24:25: Cigányzene. 1:05: Hírek.

Mihály gyulafehérvári nagyvajda megköszönte Kolozsvár város jókívánságait

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Megírtuk, hogy dr. Bornemisa Sebastian polgármester Kolozsvár város lakossága nevében üdvözlő táviratban jókívánságait fejezte ki Mihály gyulafehérvári nagyvajda nevünnepe alkalmából. Az üdvözlő táviratra most a következő távirati válasz érkezett:

Öfensége Gyulafehérvár nagyvajdája megbízott, hogy közljem köszönetét azokért a jókívánságokért, amelyeket nevünnepe alkalmából Kolozsvár város lakosságának nevében polgármester ar kifejezésre juttatott.

D. Dameccanu alezredes, Gyulafehérvár nagyvajdájának szárnysegéde.

November 20-ig a lefoglaltatott lovak és járművek tulajdonosainak jelentkeznük kell a hivatalos bizottságok előtt

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári rendőrkvesztura lapunk után is az érdekeltek tudomására hozza, hogy a november 9-én 62.370 szám alatt kibocsátott hirdetményben a lefoglaltatott lovak és járművek tulajdonosainak a hivatalos bizottságok előtt való

jelentkezése határidejét 4 nappal, tehát a folyó évi november 20-ig meghosszabbították.

A vonatkozó rendelkezés, illetve hirdetmény szövege egyébként a következő:

„A nagyvezérkar 1939. október 25-én kelt 53.450 sz. rendelete alapján, november 20-ig Kolozsvár város területén osztályozni és értékelni kell a ló-, szekér-, lószerszám-, és kerékpárfoglalásokat. Ebből a célból a lovak és járművek tulajdonosainak a lovakkal és járművekkel együtt, a bizottságok előtt a következő sorrendben kell jelentkezniük:

Az első kerületi kapitányság körzetéhez tartozó tulajdonosoknak a városháza udvarán. A II., III., IV., V. és VI. kerületi kapitányságok körzetéhez tartozó tulajdonosok pedig a baromvásártéren.

A tulajdonosoknak az értékelés, becslés és beosztás alá kerülő állatokon és járműveken kívül magukkal kell vinniük összes igazoló irataikat, úgymint az adásvételi iratokat, az állatra vonatkozó bizonyítványokat, a kerékpárfoglalásokat és minden más, a katonai hatóságok által kiállított iratokat (lefoglalási rendeleteket, lefoglalási elismervényeket, felmentési, vagy visszatérítési bizonylatokat, stb.)

Az egyes bizottságok naponként reggel 8 órától 1-ig, délután pedig 4-től 6 óráig működnek.

A rendőrség felhívja a járművek és lovak tulajdonosainak figyelmét, hogy mind azokat, akik az osztályozásra és értékelésre kerülő járművekkel és lovakkal, valamint lószerszámokkal a jelen közleményben feltüntetett helyen és időpontban nem jelentkezők, katonai törvényszék elé állítják, amely a hivatalos lap szeptember 2-án megjelent 202. számában közzétett törvényrendelet 47. szakasza alapján, a lefoglalt javak értéke 25–35 százalékaának megfelelő pénzbüntetéssel és két hónaptól fél évig terjedő elzárással sújtja őket.

A nagyfontosságú közleményt dr. Horvat rendőrkvesztör és Timbus dr. helyettes kvesztör irták alá.

Házigazda, aki bántalmazza lakóját és cselédjét

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Botrányos ügyben folytat vizsgálatot a kolozsvári rendőrség büntügyi osztálya. Tegnap délből megjelent a központi rendőrségen Káhn Jenő kolozsvári Pop Cicio-ucca 29. szám alatt lakó szabómester, aki magánlakásért és testi-sértés miatt feljelentést tett Cămpian Josif, szintén Pop Cicio-ucca 29. szám alatt lakó kőműves, a ház tulajdonosa ellen. Káhn panaszában előadta, hogy este háromnegyed tíz órakor érkezett haza, aznap sebészi beavatkozáson átesett fiacskája betegágya mellett. Amikor a lakása ajtaján belépett, megdöbbenve látta, hogy házigazdája öreg édesanyját Káhn Ábrahámnét bántalmazza. Észrevette azt is, hogy Cămpian az italból mértéken túl fogyasztott és ezért nagy önfegyelmel felszólította, hogy hagyja el a lakást. Cămpian erre két pofonnal felelt. Káhn ekkor megragadta házigazdáját és kitessékelte a lakásból. Ezután értesült arról, hogy ezt megelőzőleg Cămpian Petres Julis nevű cselédleánykát is többször arcútlította. A rendőrség a vizsgálat során beidézte a kinos ügy összes szereplőjét. A vizsgálat még folyamatban van.

RIO mozgó

November 20-tól 26-ig mindennap 3, 6 és 9. Két részes nagy dzsungelfilm, egy előadásban!

A dzsungel tragédiája

Eddig még nem látott izgalmas dzsungel filmsláger
Fősz: Betty Jane Rhodes és Raymond Hatton
III. Journal. Helyárak: 14 plusz 5 lei.

Tiltakozó gyűlést tartanak a kolozsvári munkások a drágaság ellen

Fizetésemelési mozgalom indult meg a kolozsvári gyárakban

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A piacokon egyre emelkednek az árak, nő a drágaság, nehezebbé válik a megélhetés csak természetes, hogy ez maga után vonja a fixfizetéses alkalmazottak bérmozgalmát. Kolozsváron a kereskedelmi alkalmazottakon kívül nagyon sok vállalat munkássága indított mozgalmat bérének feljavítására. Az elmúlt héten a Dermata gyárban dolgozó vasmunkások kérték a gyár igazgatóságát, hogy az árindex alapján módosítsa fizetésüket. Az igazgatóság a kérésnek eleget is tett és ártáblázat alapján 12 százalékos ár emelést kaptak a munkások. A gyárban dolgozó fémipari munkások egyéb ként május elseje óta 21 százalékos béremelésben részesültek.

Az Ufarom vegyészeti gyár munkácsi is mozgalmat indítottak a drágasági pótlék folyósítására és 20 százalékos fizetésemelést kértek. A tárgyalások folyamatban vannak és előreláthatólag a jövő héten be is fejeződnek.

A városi műhelyekben dolgozó fémipari munkások is mozgalmat kezdemé-

nyeztek és a város vezetőségéhez benyújtották fizetésemelésre vonatkozó kívánságukat, amelyről azonban a város vezetősége még nem határozott. Drágasági pótlékokat kérnek az ortopéd-kórház, valamint a dohánygyár munkásai is.

A drágaság kérdésével egyébként tegnap foglalkozott a vasmunkás szervezet vezetősége is, amely elhatározta, hogy november 26-án, vasárnap nagy népgyűlést rendez, amelyen tiltakozni fognak a drágaság ellen.

Még nem fejeződött be a vizsgálat a propagandaügyi államtitkárságnál. Bukarestből jelenti a Rador: Hivatalos helyen megcáfolják azt az egyik reggeli lapban megjelent hírt, mely szerint a volt nemzeti propagandaügyi államtitkárságnál folyó vizsgálat I. Todorescu főellenőr jelentésének elkészültével befejeződött. Mostanig csak egyetlen jelentés érkezett be, amely csak egy kérdésre vonatkozik.

COLECTURA OFICIALA és a OFICIILOR RURALE P. T. T. Az 1939. november 18-i huzáson kisorsolt fontosabb nyeremények

Egymillió Leit nyert Clujon a 9731 matca számú sorsjegy

100.000 Leit nyertek a
Nr. 147.507 sorsjegy
Nr. 192.407 „
Nr. 364.207 „

valamint számtalan 10.000 Leies nyeremények

Főelárusító hely:

CLUJ, Str. Regina Maria 46.

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján.

— Erdélyi körutra indult a belügy-miniszter. Bukarestből jelenti a Rador: Ottescu Nicolae belügyminiszter Grigorescu Emil kabinetigazgató kíséretében tegnap este Temesvárra utazott. A belügyminiszter a jövő héten Erdélykörüli ellenőrző körutat végez, melynek során több várost meglátogat.

— Külön vasuti fülkék a miniszterek számára. Bukarestből jelenti a Rador: A CFR vezérigazgatósága hozzájárult ahhoz az intézkedéshez, hogy a vonatokon szakaszokat tartsanak fen az utazó miniszterek és államtitkárok számára. Ezek a fülkék a következő felírást fogják viselni: Foglalt. Miniszteri szakasz. Ezekben a szakaszokban a minisztereken, illetve államtitkárokon kívül az általuk meghívott személyek is utazhatnak. A miniszteri fülkékben jegyvizsgálat és ellenőrzés nincs.

— Három gépkocsi összeütközése. Súlyos forgalmi baleset történt tegnap a déli órákban az I. G. Duca és az Avram Iancu uccák kereszteződésénél a 16.071. Bucuresti rendszámú tehergépkocsi, amelyet Papuc Ioan sofőr vezetett, beleszaladt az Avram Iancu-uccába forduló 25. segesvári rendszámú magángépkocsiba, amelynek vezetője Pavelescu Lupu megyesi gyógyszerész volt. A tehergépkocsi az összeütközés lendületétől megcsuszott és nekivágott az Avram Iancu-ucca 18. számú ház előtt álló 812. Cluj rendszámú magángépkocsinak. Az összeütközés következtében mindhárom gépkocsi megrongálódott, Pavelescu Lupu gyógyszerész pedig súlyosan megsebesült. A közlekedési baleset ügyében a rendőrség folytatja a vizsgálatot.

— A vérvörös Hoangho. Tainanból jelentik: November elsején és másodikkán a Hoangho-folyam környékén lakó kínaiak arra ébredtek, hogy a folyam habjai vérvörösek. Nagy pánik keletkezett, mert a kínai nép rendkívül babonás és azt hitte, hogy valami mennyei megnyilatkozást jelent a víz vérvörösré változása. Többen szétvittek a hírt, hogy valahol nagy csata folyik és az emberek vére festi meg a vizet. A szakértők azonban kiderítették, hogy a víz megszíneződését algák okozzák, még hozzá oly nagy mennyiségben, hogy az erősen megduzzadt folyam vérvörös színe két napon át tartott. Aztán oly hirtelen, ahogy jött, a parányi lények légiója lejjebb sodródott és elveszett a tengerben.

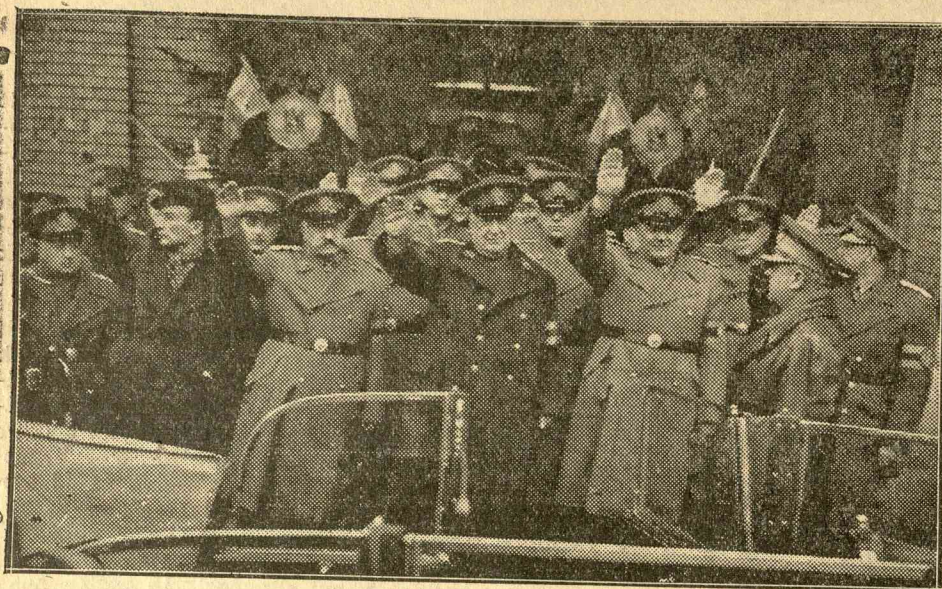
— Legújabb táncszámok bemutatása. Lapunk tegnapi számában megjelent értesítéssel kapcsolatosan közöljük, hogy Wieder Olga tánctanárnő saját tánciskolájában mutatja be László Irma kolleganőjével a két legújabb táncot.

— A november 18-i (zöld sorsjegy) második sorozat (Transa) huzásának eredménye. 8 millió leit nyert a 28798 számú melléksorsjegy, 1 millió leit nyertek a következő számú melléksorsjegyek: 6819, 9731, 10280, 10659, 27992, 28057, 50109, 60240, 67668, 68689, 77137, 77619, 91804, 94933. Minden 317, 426, 480, 500, 510, 615, 668, 735, 885 és 973 végződésű melléksorsjegy egyenként 10.000 leit nyert. Colectura Oficiala.

— Nyomatlanul eltűnt az idegbeteg kolozsvári iparostanuló? Borbély Samu Str. Calafat 7-a szám alatt lakó szövőgyári fűtő bejelentette a rendőrségen, hogy Ferenc nevű 18 éves fia, aki foglalkozására nézve szabótanuló, pénteken délelőtt 11 óra tájban nyomatlanul eltűnt. Borbély Ferenc már hosszabb idő óta könnyebb idegbajban szenvedett, gyógykezelés alatt állott és a kérdéses időpontban is a betegségy közpénztárhoz indult kezelésre. A betegségyzónél azonban már nem jelentkezett, mert utközben eddig még meg nem állapított körülmények között eltűnt. Az iparostanuló közéleti-metű, hosszukás arcu, gesztenyehajú, aki eltűnésekor sötétkékszinű fehér-csikos ruhát, fekete télikabátot és szürke sportsapkát viselt. A szülők kérik mindazokat, akik az eltűnt iparos ifjúról tudnak, értesítsék vagy a központi rendőrséget, vagy közvetlenül őket.

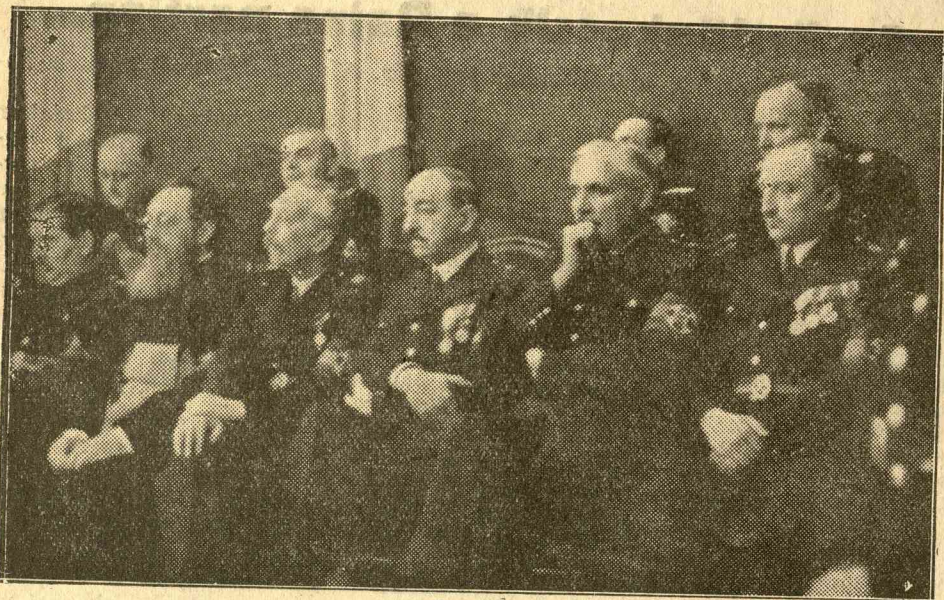
Képek a Nemzeti Ujjászületés Frontja november 12-iki szamostartományi hatalmas népgyűléséről

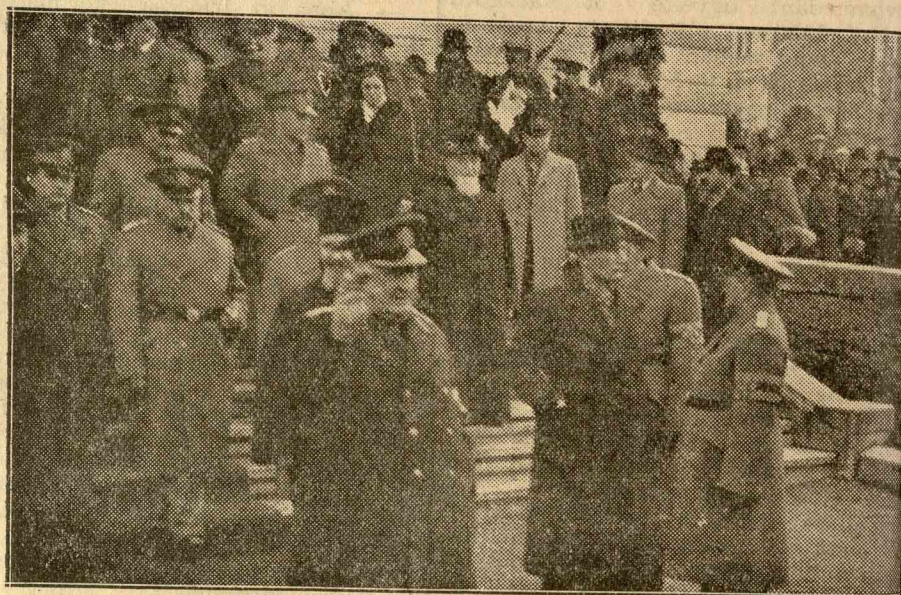
ARGETOIANU CONSTANTIN miniszterelnök (középen) a kolozsvári pályaudvaron, megérkezése után, a kormány tagjai kíséretében fogadja a közönség ünnepi üdvözlését. Jobbján dr. VAIDA-VOEVOD SÁNDOR királyi tanácsos, a képviselőház elnöke, balján dr. TATARU CORIOLAN, Szamostartomány királyi helytartója.

A kolozsvári Román Nemzeti Színházban dr. VAIDA-VOEVOD SÁNDOR megnyitja a NUF népgyűlését. Jobbra tőle ARGETOIANU CONSTANTIN miniszterelnök, aki mellett dr. DRAGOMIR SILVIU kisebbségi miniszter

A NUF magyar alosztályának képviselői a népgyűlésen. Balról jobbra: dr. POPA ADAM, Kolozsvár város helyettes polgármestere, dr. ION AGÁRBICEANU kanonok, a „Tribuna” című lap főszerkesztője, mellettük gróf BÁNFFY MIKLÓS szenátor, a Magyar Népközség elnöke, dr. SZÁSZ PÁL szenátor, az EMGE elnöke, a Legfőbb Gazdasági Tanács tagja, br. JÓSIKA JÁNOS és SZABÓ BÉNI országgyűlési képviselők.

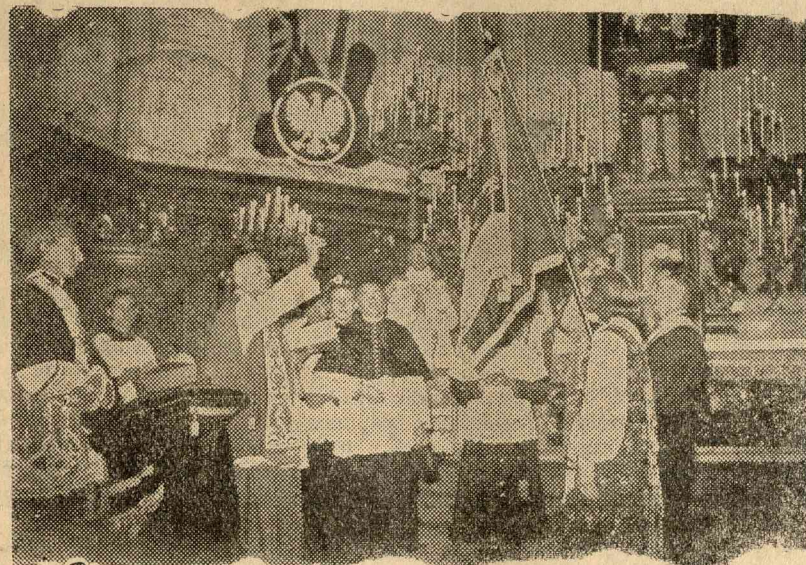
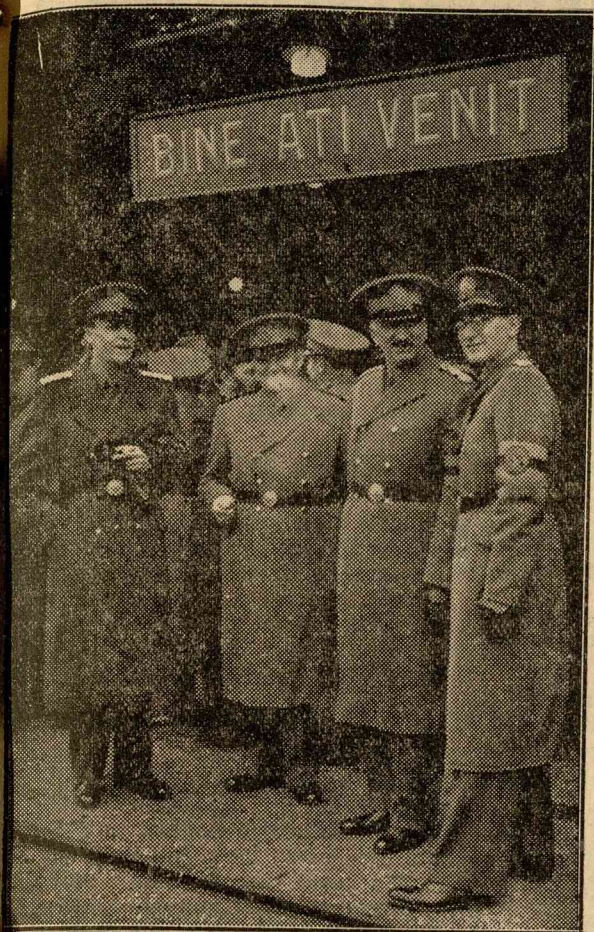
ARGETOIANU miniszterelnök és a többi előkelőségek a népgyűlés után távoznak a Román Nemzeti Színházból. Az előtérben a miniszterelnök mögötte COLAN görög keleti püspök, mellette pedig dr. VAIDA-VOEVOD SÁNDOR királyi tanácsos, a képviselőház elnöke áll, aki a NUF népgyűlés elnöki minőségben levezette.

A NUF SZAMOSTARTOMÁNYI TITKÁRAINAK DISZELVONULÁSA.

DISZELVONULÁS A KORMÁNYELNÖK ÉS A KORMÁNY TAGJAI ELŐTT. A beszercei határőrezred. ivadéka katonás léptekkel vonulnak el az előkelőségek előtt.

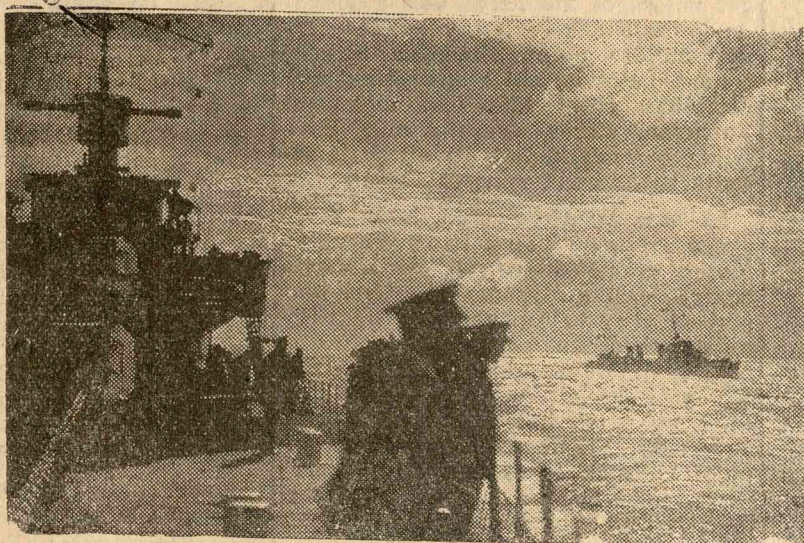

A NOTRE DAME DES VICTOIRES templomban misét tartottak Lengyelország restaurációjáért. Miseszolgáltatás közben felszentelik a lengyel emigránsok új zászlóját.

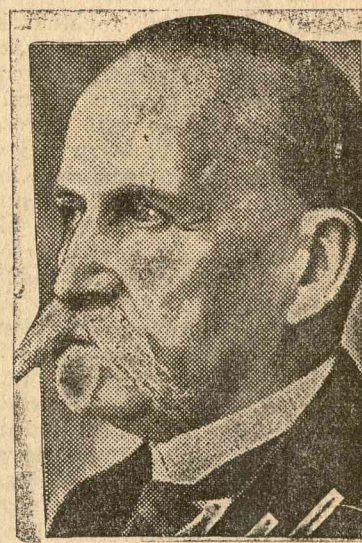

DR. GRÓF BETHLEN GYÖRGYNÉ sz. br. Jósika Paula, a jótékonyaságról közismert erdélyi nagyszony, a különböző társadalmi egyesületek, segélyezési mozgalmak és a lelki hitélet lánglelkű apostolnője, aki november 16-án hatalmas sikerrel tartotta meg székhelyét a Katolikus Pázmány Irodalmi Társaság felolvasó ülésén.

TATARU CORIOLAN Szamosztomány királyi helytartó, dr. DRAGOMIR SILVIU kisebbségi miniszter és kabinetje kíséretében a vasuti pályaudvaron várják a NUF kormány nagyszabású gyűlésére érkező CONSTANTIN ARGEANU MINISZTERELNÖKÖT és a kormány tagjait. Balról: dr. GHIDIONESCU GRIGORE Szamosztomány királyi helytartójának kabinet-igazgatója, dr. TATARU CORIOLAN Szamosztomány királyi helytartója, dr. DRAGOMIR SILVIU kisebbségi miniszter és RAUL SORBAN Szamosztomány királyi helytartójának kabinetfőnöke, aki előzőeken és tapintatmódokra és széleskörű műveltsége miatt általános népszerűségnek és tiszteletnek örvend.

A FRANCIA TENGHERÉSZET ŐRKÖDIK. A flotta egységei felügyelnek a francia birodalom viziutjaira.

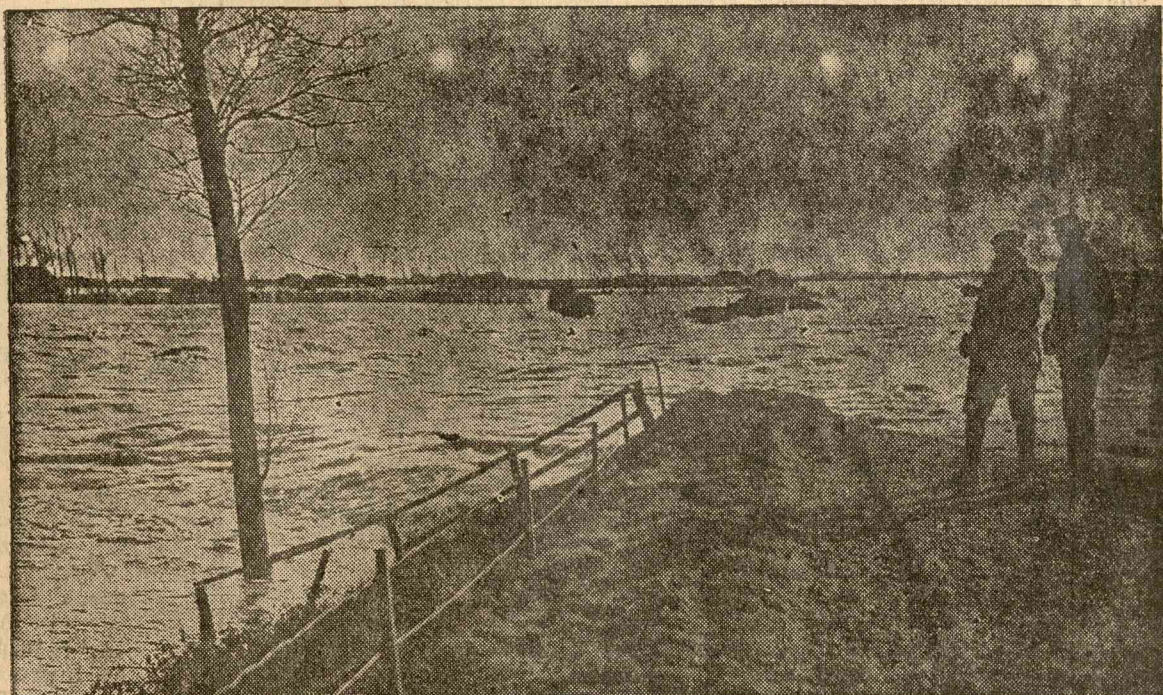
KALLIO, a finn köztársaság elnöke, aki legutóbb részletes sajtónyilatkozatban ismertette a finn-orosz viszony alakulását.

YÁSZISTENTISZTELET MIHAIL EMINESCU, a halhatatlan román lírikus emlékére.

GRIGORE CAZACLIU tábornok, egészségügyi és népjóléti miniszter, a Besszarábiában levő Väsieni községben megtartott falusi esküvőn.

A HOLLANDIAI VÉDŐGÁTAK ÚJ SZEREPET KAPTAK. A védőgátaknak rendes időben az volt a rendeltetésük, hogy megkíméljék a különböző területeket az áradásoktól, most viszont az árvíz elűzése a feladatuk. Képünk a gátak felvonását és a hidraulikus szivattyúk működését mutatja be. Több száz hektár területet árasztottak el vízzel, hogy így módon lehetlenné tegyék idegen hadseregnek holland területre történő bevonulását.

Magyar kalózvezér kincseit keresik Tortuga-szigetén

Egy középamerikai hírrel kapcsolatban a legutóbbi hetek folyamán érdekes név vetődött fel Kuba fővárosában, Havannában. A hír rövid és semmitmondó. Szinte már megszokott. Arról szól, hogy Tortuga szigetén, amely nem messze fekszik Jamaikától, egy régi, híres kalóz kincseinek megkeresésére vállalkozott két amerikai, névszerint Predler és Morton. A híreske szerint az illető kalóz neve: Vaskaru volt, rendes neve pedig St. Niklasi, ami a jelek szerint Szentmikulóst jelent. Hogy ez utóbbi név nem kitalálás, azt a losangelesiek egyik nagy folyóirata bizonyítja, mert ennek cikkében világosan és félreérthetetlenül megíródott az a tény, miszerint a régi kalóz Hungary-ból, tehát Magyarországról származott, jóbarátja és küzdőtársa volt Saint-Simon francia kalóznak s nem egyszer vele együtt hajtott végre tengeri rablásait.

Ez a Saint-Simon később lemaradt a kalózi vetélkedésben s bár nem akasztatott, öregse idején gyakran látta Puerto Belo városának temploma előtt — koldulni. Ezzel szemben a Vaskaru mindvégig tartotta uralmát, kiskirály volt a maga szigetén s úgy is halt meg, mint magyar emberhez illik: harcban.

A „Vig Barabara” kalóz-utjai

Vaskaru neve mint fogalom keringett annak idején, vagy kétszáz esztendővel ezelőtt Fremis, Ancon de Luise, Port de Plata, San Domingo és az Espanola szigetek más városainak minden sarkában. Vaskaru neve mögött korának egyik legszebb, legerősebb embere rejtőzött. Több mint két méter magas volt a termete s akkora mellkasa volt, hogy egyizben ráesett egy többakos hordó s fel sem vette annak súlyát.

Övé volt a legjobb spádé a szigetvilágban. A damaszkuszi nemes acélból készült vitórél szemben nem állott meg az Antillák egyetlen bajvivója sem, noha az ottani kalózvezérek ugyancsak bosszorkányos ügyességgel kezelték fegyvereiket. Vaskaru mindig úgy jelent meg, mint egy király. Eltekintve töméntelen ékszerétől s nagy gazdagságától, gyönyörű feleségét — egy angol nőt — és szolgahadát mindenki megcsodálta. Harci módszere is királyi volt. Mindig ott bukkant fel gyorsvitorlásával, a Vig Barabarával, ahol legnagyobb volt a veszély. De ahol a legnagyobb zsákmányt is ejthetett.

Ismerni kell a körülményeket, amelyek akkortájt a kalózokat nem is rablóknak, hanem nemzeti hősöknek avatták. Az óceánon, de kiváltképpen Délamerika körül kétszáz évvel ezelőtt az angolok és spanyolok több évtizedes tengeri harcot folytattak s ezeknek a háborúknak tulajdonképpen hiadvézerei a kalózok voltak. Ha tehát a Vig Barabara kalóztutjairól értekezünk, ezt úgy kell tekinteni, mint legális hadviselést, amelynek folyamán a spontán ragaszkodásból és nemzetszeretetből küzdő kalózvezéreknek egyenesen meg volt engedve a kincs-gyűjtés is...

A panamai nyomorból fejedelmi székhé

Vaskaru, illetve Szentmikulói tulajdonképpen akkor hallatott magáról első ízben, amikor spanyol szolgálatban Panamát támadta meg. Ez a város akkoriban igen fontos pihenőhely volt azoknak az angol hadifregattnak, amelyek innen intézték ugyan csak kalóztámadásaikat a spanyol gályák és vitorlások ellen.

Vaskaru a Vig Barabarával lassan megközelítette a jól megerősített várost. Terve az volt, hogy elfoglalja és spanyol támpontot csinál belőle. Vállalkozása azonban nem sikerült, mert miközben bombázni kezdte a kikötőt, rettenetes ciklon tört ki s a panamaiak gránátosója mellé a vihar iskapitány méltó társa volt a tortugái

odajárult, hogy Vaskaru ellen dolgozon. Mégis három napig tartotta magát a hajó, szétlőtte a panamai erődöket, de a matróz-sereg az utolsó rohamot nem bírta lefolytatni az orkán miatt. A ciklon letépte az árbócokat és a Vig Barabarának menekülnie kellett. Nagynehezen elvergődött a Saint André-szigetekre, ahol a legénység partraszállt. Nem volt sem ivóvizük, sem élelmük. Hozzá még a szigetek elrejtőzött indiánok is rájuk támadtak. Itt már csak személyes merészség segíthetett. Vaskaru visszaverte a támadást, de aztán kénytelen volt sebtiben kijavított hajójával sietve tovább vonulni. A szörnyű nyomorban számos embere elpusztult s már úgy látszott, hogy a most megkezdett karrier be is fejeződött, amikor nem messze Tortugától felbukkant egy hatalmas angol személyszállító hajó, melyet néhány martalócéval vakmerően megtámadott a magyar származású kalóz.

A kincsek szaporodnak

Tortuga-szigetét gyakran látogatták más kalózok is. Megfordult itt később vagy száz esztendő múlva az egyetlen magyar rabszolgakereskedő: öttömösi Magyar László is. De régebben a sziget valóságos menhelye volt a kijavítandó hajóknak. Így vetődött a kis szárazföldre Saint Simon, a hírhedt francia kalóz is, aki a spanyolok szolgálatában állt. Mikor ez megjelent Tortugán, akkor Vaskaru már királyilag berendezkedett ott s úgy is fogadta kalóztársát, mint egy királyt.

Mi sem természetesebb, hogy a ragyogó szépségű hölgy hamarosan feltűnt a franciáknak. A kezdődő viszonyt Vaskaru spádéja verte ketté: párbajt vívott a két kalóz és Saint Simon pokrócban vitték el a helyszínről. Erre fel nem az történt, aminek történnie kellett volna, nevezetesen az, hogy a két kalóz élethalál harcba keveredik. Ellenkezően: szoros barátságot kötöttek és összevonták haderejüket, úgy, hogy a közös flotta több mint harminc egységből állott.

Ezzel a flottával aztán már sok mindent kezdetett a két vakmerő ember. Egykoru feljegyzések szerint Szentmikulói és Saint Simon kettesben külön is országot csináltak Tortugából. Külön templomot építettek (ennek a romjai most is megvannak) és akkora várat, amelyhez hasonló hiába keresnénk az Antillákon. S míg a kikötőben álló matrózkorcsmákban vígan kisélték egymást a tengerészek, a várban előkelő és pompás élet folyt. Nem egyszer idejöttek tárgyalni maguk az angol tengerészparancsnokok is s itt kötöttek egyizben tizenhat hónapra terjedő különbékét, amelyet azonban egy matrózverekedés miatt már a hatodik hónapban megszakítottak.

A két elvághatatlan jóbarát egymás után verte ki az angolokat a szigetekről s háboru lassan áttérőldött a brazilai, majd tífzöldi partokra, hogy később Délamerika nyugati felén folytatódjék. Óriási tengeri utakat tetek a kalózok s ha hazatértek, teljesen kicserélődtek. Véres, könyörtelen harcok után átvedlettek uriemberékké, akik a családi és társadalmi élet szépségeit vágyták.

Egykoru feljegyzések vannak arról, hogy Szentmikulói sohasem felejtette el harcai közben a temploma és tudós barátai számára való egyházi és tudományos kincseinek gyűjtését. S ha hazatért, első dolga volt az oltár elé borulni. Mindig mindent elmondott gyónatójának és csak azután kereste fel bájos feleségét.

Egyik nyomorék lesz, a másik meghal

Egy Donald nevű angol tengerész-

Erről a harcról még ma is meséket zengedeznek a jamaikai ajkak. Hatvanszoros tulerő dacára is elfoglalta Vaskaru a hajót s természetesen ki is fosztotta. A halálra rémült utasok között volt a jamaikai vicekormányzó leánya is, akivel szemben a kalóz különös udvariassággal viselkedett. S mikor szélnek eresztette a többi életben maradt angolt, ezt az egyet — a leányt — magánál tartotta. Nem nyult hozzá, de fejedelmi ellátásban részesítette és megtette Tortuga hercegnőjének. A bombasztikus címek osztogatása ösrégi spanyol szokás, a magyar kalóz tehát nem csinált semmi megengedhetlent.

Mindig akadt a szigetek pap, akit elő lehetett keríteni egy esküvőre. A jamaikai regék szerint Vaskaru és a kis missz az esküvőjük alkalmával pompás fejedelmi székekben ültek s a nő roskadozott a milliókat érő ékszerektől...

kalózoknak bátorságban és hősiességben.

Mivel a spanyolok és zsoldosaik immár birtokukban tartották Délamerika összes parti erődjét és az angolok nagyon jól tudták, hogy mindaddig, míg Vaskaru és Saint Simon élnek, nem lehet változtatni: megbízták Donald kapitányt, hatoljon be áruhában Tortugára és csináljon valamit. Ez a vakmerő ember aztán igazi angol módra el is intézte megbízatását.

Kikémlelte azt az időt, amikor a két kalóz semmi rosszra sem gondoltva otthon tartózkodik. Spanyol lobogó alatt megközelítette a szigetet, éjszaka idején csónakba szállt és szerencsésen kikötött Tortugán. Teljesen egymagában. Napokig kóborolt a tengerészek között, akikről megtudta, hogy a kalózvezérek örvendő napokat élnek a várban és fogalmuk sincs arról, hogy a halál közeledik hozzájuk.

Napok múlva Donald, mint halásus, bejutott a várba is.

És sokkal előbb, mint hitte volna, szembe került a kalózokkal. Mindenek előtt Saint Simon fogott gyanút. A két férfi egyedül volt egy lovagteremben. Mielőtt a kalóz fegyverhez kaphatott volna, Donald már rá is rontott. Irtózatos harc keletkezett, de Saint Simon végül is alulmaradt: számos szurást kapott és összeesett. Most aztán már Vaskarut kereste meg a merész angol. Megtalálta: gyönyörű feleségével enyelgett a vár pompásan berendezett termeinek egyikében.

A véres tör láttára Vaskaru villámgyorsan felugrott, de Donald még gyorsabb volt. Szurt. A szurás talált: átjárta Vaskaru mellét. Egy karlenti és Donald repült. Most már kardokat kaptak fel a férfiak. Vaskaru melléből patakzott a vér s talán a nő jelenléte is hozzájárult, hogy ez egyszer bizonytalanul vívott. Rövid harc után Donald pengéje ismét Vaskaru mellét találta s ezuttal a szurás halálos volt.

A segítségül hívott kalózok természetesen apró darabokra vagdalták az angolt, ez azonban mitsem segíthetett Vaskarun. Vége volt. Barátja nagynehezen felgyógyult ugyan, de nyomorék lett. A szigetet nem sokkal utóbb bangol fergattok támadták meg s miután huszonnégy napig tartották magukat a tortugaiak, végül is kapitulálniuk kellett.

Ez a huszonnégy nap az eleven, huszavágó fájdalmat jelentette Vaskaru fiatal feleségére, aki tapodtat sem mozdult férjének temete mellől, melyet a vár mély, sötét kriptájában ravataloztak fel. Ugy szól a rege, hogy a szigetről messze a nyílt tengerre

Mártonffy

SZÜCSNÉL

REG. MARIA 10.

Gör. kat. (v. Minorita) templom mellett.

Szörmeárut

legmegbízhatóbban és legolcsóbban vásárolhat. Javításokat, alakitásokat pontosan és gyorsan eszközölünk.

is kihallatszott a kalózok jajgatása. S mikor az angolok benyomultak, ott vágtak agyon az asszonyt a kriptá bejáratánál, melyet tíz körmével és fogaival védelmezett...

Tortuga szigete azóta is sok kaland színhelye volt.

De a régi lovagvár, a templom és minden, amit a két kalóz építettett, már régen összeomlottak.

Most már talán századszor turják fel a sziget különböző pontjait a kincs keresők. De azok, akik jelenleg dolgoznak Tortugán, azt állítják, hogy Saint Simon és Szentmikulói várát elődeik nem kutatták meg át. Ha a hatalmas kövek között tényleg megtalálják a romantikus idők két legnagyobb hőseinek nyomait: bizonyos, hogy mi magyarok is igen érdekes új hírekhez juthatunk egy honfitársunkkal kapcsolatban, aki a spanyolok szolgálatában vesztette életét a vas és vér regényes idejében...

(F. J.)

Betegsegélyzői bélyegek

valamint posta-, drogéria, okmány, turisztikai, számla és aviatia bélyegek is a legnagyobb címletekbe is állandóan kaphatók a

Cal. Regele Ferdinand 59. Dohánytőzsdében

(Régi betegsegélyzővel szemben.)

A nő, aki gonoszabb, mint egy gyújtóbomba

(LONDON.) A büntetőbíró egyik tanácsának elnöke így kiáltott fel, amikor Mrs. Blass ügyét tárgyalta:

— Egy bosszuálló asszony rosszabb és gonoszabb, mint egy gyújtóbomba. Mrs. Blass 50 körül járó hölőv. Ennek ellenére egy 24 éves fiatal emberbe szeretett bele. Nem nyúzkodott, amíg össze nem házasodtak. A fiatalember mindössze három hétig tartott ki az idős hölgy mellett. Ezalatt mindenét elpredálta s azután faképnél hagyta. A magárahagyott asszony bosszút esküdött a hűtlen ellen s ezt a bosszút a következőkben hajtotta végre:

1. Felbérelt egy volt fegyencet, aki a hűtlen férjet éjszaka megleste és úgy helybenhagyta, hogy rendőrök és ápolók szedték fel az ucca kövezetéről.
2. Ugyanez a volt fegyenc betört a hűtlen férj üzletébe. Ott mindent összetört s amit magával vihetett, magával vitt. Minthogy a férj nem volt biztosítva, anyagilag tönkrement.
3. A hűtlennek volt egy kedves kutyája. Mint ő maga mondotta, „úgy szerette, mint az édes testvérét”. Mrs. Blass meg akarta mérgeztetni ezt a kutyát.

4. A volt fegyencet megbízta, hogy mérgezze meg a hűtlen.

A volt fegyenc erre már nem volt hajlandó. Azt válaszolta, ő rabol, betör, verekszik, de gyilkosságra nem hajlandó. Így került az ügy a bíróság elé. A bosszuálló nőt négyévi fegyházra ítélték.